

Johdatus käännökseen

Augustinus ja Volusianus

Vuoden 410 Rooman hävityksen jälkimainingit näkyvät *Jumalan valtiota* edeltävässä kirjeenvaihdossa, joka käytiin vuosina 411–412 Augustinuksen ja kahden aristokraatin Volusianuksen ja Marcellinuksen välillä. Volusianus oli vaikutusvaltainen roomalainen senaattori, joka goottien hyökkäyksen takia oli siirtynyt Italiasta Pohjois-Afrikkaan.¹ Volusianuksen suvun naisista monet, mm. hänen äitinsä ja siskonsa, olivat kristittyjä, kun taas useat suvun miehet, kuten Volusianus itse, hänen isänsä ja isoisänsä olivat tunnettuja 'pakanoina'.

Kirjeenvaihdosta käy ilmi, että Volusianusta yritettiin sinnikkäästi käännyttää kristityksi. Hänen äitinsä toivoi poikansa kääntyvän kristinuskoon ja pyysi Augustinusta kirjoittamaan Volusianukselle ja Marcellinusta vierailemaan Volusianuksen luona keskustelemassa kristinuskosta.² Augustinus kehottaa Volusianusta kysymään kaikista mahdollisista mieltä askarruttavista kristinoppiin liittyvistä ongelmista. Kirjeiden sävy on äärimmäisen kohtelias, mutta Volusianuksen sulavassa vastauskirjeessä voi nähdä ironiaa, jolla hän provosoi Augustinusta oppineeseen väittelyyn. Volusianus nostaa esiin erilaisia hankaliksi kokemiaan kristinuskon opetuksia, mm. Kristuksen inkarnaatiosta

ja neitseestäntymisestä sekä toisen posken kääntämisestä, jonka katsottiin koituvan valtakunnalle tuhoksi.³

Marcellinus puolestaan pyytää Augustinusta selittämään kristinuskon kannalta hankalia kysymyksiä, joita hänen polyteistittavansa olivat Volusianuksen ystäväpiirissä käydyissä väittelyissä nostaneet esiin. Hän esittää toivomuksen, että myös muut saisivat tutustua Augustinuksen selityksiin, joilla kristityt voisivat kumota 'pakanoiden' kiusalliset argumentit. Augustinuksen piti kirjoittaa kirja tai kirjoja, joissa hän tarjoamalla epävarmoille kristityille sopivia vastauksia vahvistaisi heitä horjuvassa uskossa.

Augustinuksen vastasi välittömästi kahdessa kirjeessä Volusianukselle ja Marcellinukselle⁴, mutta myöhemmin hän kirjoitti *Jumalan valtioon*, jonka kaksi ensimmäistä kirjaa on omistettu Marcellinukselle. Volusianus edustaa roomalaista (suhteellisen) sivistynyttä polyteististä eliittiä, jota Augustinus pyrkii vakuuttamaan kristinuskon ylivoimaisuudesta. Molemmissa aristokraateissa tulee esiin *Jumalan valtioon* kaksitahoinen tavoite: yhtäältä vakuuttaa käännytettävät pakanat, toisaalta vahvistaa kristittyjä.

Maijastina Kablos